

9. SINIF

COĞRAFYA

TAM İZLEME KİTABI

30.HAFTA

- AFETLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE -

- AFET TÜRLERİ -

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

		YANITLAR											
■		01	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
■		02	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
■		03	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
■		04	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
■		05	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E
■		06	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E
■		07	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E
■		08	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E
■		09	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E
■		10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E
■		11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E
■		12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E
■		13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
■		14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
■		15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E

ÖĞRENCİ NO									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

A. Aşağıdaki listede verilen afetleri oluşumlarına göre sınıflandırarak tabloyu doldurunuz.

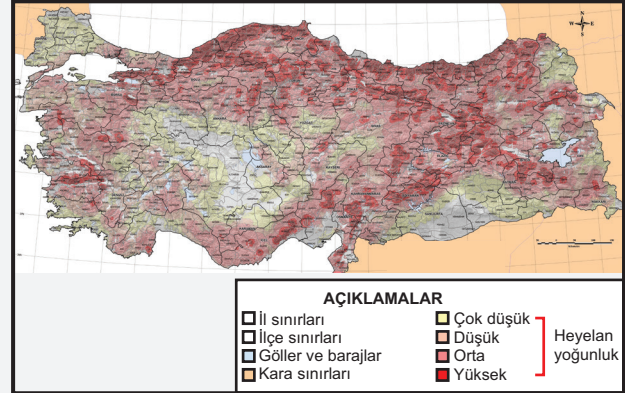
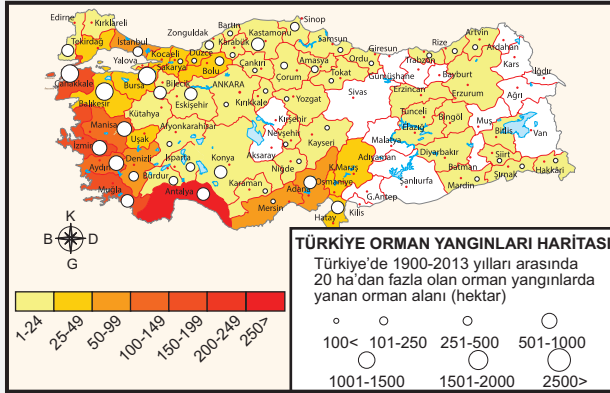
Afet Listesi

- Deprem
- Çığ
- Heyelan
- Yıldırım düşmesi
- Maden kazaları
- Erozyon
- Terör
- Kuraklık
- Nükleer Santral kazaları
- Ulaşım kazaları
- Yangınlar
- Salgınlar
- Sel
- Sanayi kazaları
- Böcek istilaları
- Tsunami
- Göç
- Savaş
- Orman yangını
- Volkanik faaliyetler

Afetler

B. Aşağıda verilen haritalardan yararlanarak soruları cevaplayınız.

1. Türkiye'de orman yangını ve heyelan olaylarının en sık görüldüğü yerleri belirleyiniz.

Orman Yangınları:
Ege Bölgesi: İzmir, Aydın, Muğla gibi kıyı illerinde yoğun orman yangınları görülmektedir.
Akdeniz Bölgesi: Antalya, Mersin, Adana gibi kıyı illerinde sıkça orman yangınları yaşanmaktadır.
Marmara Bölgesi: Çanakkale ve Balıkesir illerinde de orman yangınları sıklıkla görülmektedir.
Heyelan:
Karadeniz Bölgesi: Özellikle Rize, Trabzon, Artvin ve Giresun illerinde yoğun heyelan olayları yaşanmaktadır.
Doğu Anadolu Bölgesi: Erzurum, Tunceli, Bingöl gibi illerde de heyelan olayları sıkça meydana gelmektedir.
Batı Karadeniz: Bolu, Zonguldak gibi illerde de heyelan olayları gözlemlenmektedir.

2. Türkiye'de orman yangını ve heyelan olaylarının sıklıkla görüldüğü yerlerin coğrafi özellikleri hakkında bilgi veriniz.

Orman Yangınları:
Ege ve Akdeniz Bölgeleri: Bu bölgeler yaz aylarında yüksek sıcaklık ve düşük nem oranları ile karakterizedir. Akdeniz ikliminin etkisiyle uzun süren sıcak ve kurak yazlar, orman yangınlarının sık görülmesine sebep olmaktadır. Ayrıca bu bölgelerdeki orman yapısı (kızılçam ormanları gibi) yanmaya oldukça elverişlidir.
Marmara Bölgesi: Özellikle Çanakkale ve Balıkesir illerinde orman yangınları sık görülür. Bu bölgelerdeki yaz aylarının sıcak ve kurak geçmesi, yangın riskini artırmaktadır.
Heyelan:
Karadeniz Bölgesi: Bu bölge bol yağış alması ve eğimli arazi nedeniyle heyelan olaylarına çok müsaittir. Yamaçlarda yoğun bitki örtüsü olsa da, aşırı yağışlar toprağı kayganlaştırarak heyelan riskini artırır.
Doğu Anadolu ve Batı Karadeniz Bölgeleri: Bu bölgeler de eğimli arazileri ve belirli dönemlerde yoğun yağış alması nedeniyle heyelan riskine açıktır. Ayrıca bu bölgelerdeki jeolojik yapı da heyelanları tetikleyebilir.

1. “Afet, insanların yaşamını, sağlığını, malını ve çevresini olumsuz etkileyen, ani ve beklenmedik olaylardır. Doğal afetler, jeolojik, meteorolojik veya biyolojik olaylardan kaynaklanabilirken; insan kaynaklı afetler, teknolojik kazalar, savaşlar ve çevresel kirlilik gibi insan faaliyetlerinden kaynaklanır. Afetler, toplumların sosyal ve ekonomik yapısını derinden etkileyebilir ve büyük çapta yıkıma neden olabilir. Bu nedenle, afet risklerinin azaltılması ve afetlere hazırlıklı olunması, afet yönetimi açısından hayati önem taşır.”

Paragrafa göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tüm afetler insan faaliyetlerinden kaynaklanır.
B) Afetler sadece ekonomik kayıplara neden olur.
C) Doğal afetler sadece meteorolojik olaylardan kaynaklanır.
D) Afet yönetimi, toplumsal etkileri azaltmak için önemlidir.
E) Afetlerin etkisi sadece belirli bölgelerde hissedilir.

2. Büyük depremlerin her zaman olmasa da başka doğal afetleri tetikleyebildiği bilinmektedir.

Aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda volkanik patlamaların böyle bir etkisi bulunmaz?

- A) Tsunami B) Heyelan C) Erozyon
D) Çığ E) Kaya düşmesi

3. Doğal afetler, kökenlerine göre jeolojik, hidrolojik ve meteorolojik (klimatik) olmak üzere üç gruba ayrılır. Hidrolojik afetler, su kaynaklarının taşması, sel ve taşkın gibi olaylar sonucunda meydana gelir. Meteorolojik (klimatik) afetler ise atmosferdeki hava olaylarına bağlı olarak gelişen ve genellikle iklim değişiklikleri ile ilişkili olan afetlerdir. Bu afetler, insanların yaşamını ve çevreyi önemli ölçüde etkiler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi hidrolojik veya meteorolojik bir afettir?

- A) Deprem B) Tsunami C) Volkanik patlama
D) Erozyon E) Kuraklık

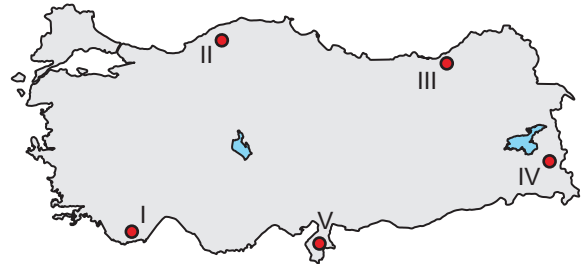
4. Gelişmiş ülkeler, güçlü alt yapıları, etkili afet yönetim sistemleri ve yüksek bilinç düzeyleri sayesinde afetlere karşı daha dayanıklıdır. Buna karşın, gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde yetersiz alt yapı ve kaynak eksikliği nedeniyle afetlerin yıkıcı etkileri daha büyük olur.

Buna göre, haritada numaralandırılarak verilen merkezlerin hangisinde meydana gelecek aynı şiddetteki bir doğal afette insan kaybı ve ekonomik zarar daha az olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre numaralandırılan alanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I numaralı yer, Türkiye’de orman yangınlarının sık görüldüğü alanda yer almaktadır.
B) II numaralı yer, Türkiye’de etkisini gittikçe artıran kuraklık afet türünün görüldüğü alanlardandır.
C) III numaralı yer, heyelan olayları açısından riskli alanlar arasındadır.
D) IV numaralı yer engebeli yapısı ve aşırı kar yağışı nedeniyle çığ afet bölgesinde yer alır.
E) V numaralı alan fay hatlarının üzerinde yer almasından dolayı deprem açısından riskli bir yerdir.

6. 11 Ağustos 2021 tarihinde Kastamonu'nun Bozkurt ilçesinde 65 kişinin yaşamını yitirdiği 8 kişinin de kaybolduğu sel ve taşkın felaketi meydana gelmesinin nedenleri arasında;
- İki gün içinde bölgeye 420,6 kg/m² yağış düşmesi sonucu Ezine Çayı'nın debisinin aşırı şekilde yükselmesi,
 - Ezine Çayı'nın eski taşkın arazisinin yerleşmeye açılması ve dere yatağının daraltılması,
 - Dere yataklarının temizlenmemesi, köprü ve istinat duvarlarının tamamlanmaması gibi faktörlerin etkili olduğu bilgisi verildi.

Buna göre verilen nedenlerden hangileri beşerî kaynaklıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. I. Tektonik depremler
II. Orman yangınları
III. Volkanik faaliyetler
IV. Sel ve taşkınlar

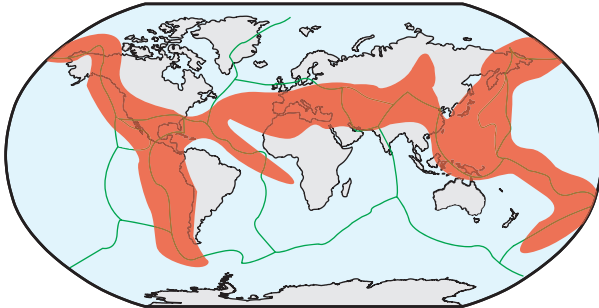
Yukarıdakilerden hangilerinin meydana gelmesinde doğal ve beşerî faktörlerin ortak etkisi vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Yazılı Sınav

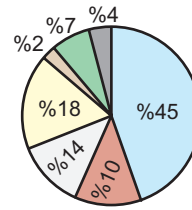
1. Aşağıdaki haritada ana fay hatlarının geçtiği alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir. Buna göre bu alanlarda hangi afet türlerinin öncelikle görülmesi beklenir?

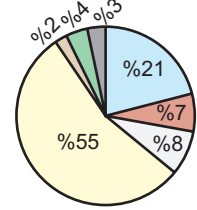
- Deprem
Tsunami
Volkanik patlama

8. Aşağıda AFAD'ın (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) 50 yıllık verileri doğrultusunda Türkiye'de yaşanan doğal afetlerin görülme sıklığı ve afetlerde sayısına göre afet türlerinin oranları verilmiştir.

Türkiye'de Doğal Afetlerin Görülme Oranı

Türkiye'de Afetlerde Sayısına Göre Afet Türlerinin Oranı

- Heyelan Kaya düşmesi Sel ve taşkın Deprem
Çiğ Çoklu afetler Diğer afetler

Bu grafiğe göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Türkiye'de en sık görülen doğal afet depremdir.
B) Afetlerde sayısına göre en fazla etkilenen afet türü sel ve taşkındır.
C) Türkiye'de heyelan olayları, depremden daha sık görülmektedir.
D) Afetlerde sayısına göre en az etkilenen afet türü çoklu afetlerdir.
E) Türkiye'de en az görülen doğal afet kaya düşmesidir.

Cevap Anahtarı

- 1.D 2.C 3.E 4.B 5.B 6.E 7.D 8.C

2. Türkiye'de en yaygın görülen afetlerden iki tanesine örnek veriniz. Bu afetlerin nedenlerini ve dağılışlarını açıklayınız.

Orman Yangınları:

Nedenleri: Yaz aylarında yüksek sıcaklık ve düşük nem, insan kaynaklı ihmaller.

Dağılışı: Ege Bölgesi (İzmir, Aydın), Akdeniz Bölgesi (Antalya, Muğla).

Heyelanlar:

Nedenleri: Yoğun yağışlar, eğimli araziler, erozyon, yanlış arazi kullanımı.

Dağılışı: Karadeniz Bölgesi (Rize, Trabzon, Artvin), Doğu Anadolu Bölgesi (Erzurum, Tunceli)